

Scholengroep Penta

Examenreglement havo 2022-2023 – cohort 5H-2021, 4H-2022

Het examenreglement is gebaseerd op het Eindexamenbesluit v.w.o.- h.a.v.o.-m.a.v.o.- v.b.o. van 1998 en voor zover nadien gewijzigd. De tekst examenreglement sluit direct aan op het Eindexamenbesluit. De volledige informatie over alle relevante wet- en regelgeving is te vinden op www.examenblad.nl. Daar worden o.a. per opleidingssoort de toegestane hulpmiddelen voor het centraal examen gepubliceerd en de examendata van het centraal examen.

Inhoudsopgave

Artikel 1 Inleiding.....	2
Artikel 2 Datum van ingang (of wijziging).....	2
Artikel 3 Begripsbepalingen	2
Artikel 4 Toelating	3
Artikel 5 Afnahme van het eindexamen	3
Artikel 6 Indeling eindexamen en soorten toetsing.....	3
Artikel 7 Onregelmatigheden (artikel 5 Eindexamenbesluit).....	4
Artikel 8 Geheimhouding.....	5
Artikel 9 Examenprogramma	5
Artikel 10 Keuze van eindexamenvakken en programma	5
Artikel 11 Schoolexamen	5
Artikel 12 Herkansing en uitgestelde toetsing.....	6
Artikel 13 Centraal Examen	7
Artikel 14 Afwijking wijze van examineren (op basis van artikel 55 Eindexamenbesluit).....	10
Artikel 15 Bewaren examenwerk	10
Artikel 16 Inzage en bespreking schoolexamens	11
Artikel 17 Inzage examenwerk.....	11
Artikel 18 Gevallen waarin het reglement niet voorziet	12
Artikel 19 Geldigheid en invoering	12
Artikel 20 Wijziging.....	12

Artikel 1 Inleiding

Het bevoegd gezag, de Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Rotterdam en omgeving, heeft ten behoeve van Scholengroep Penta de navolgende regelingen 'Examenreglement en Programma van toetsing en afsluiting' vastgesteld.

Artikel 2 Datum van ingang (of wijziging)

De navolgende regelingen treden met ingang van 1 augustus 2022 in werking.

Artikel 3 Begripsbepalingen

In deze regelingen wordt verstaan onder:

het bevoegd gezag:

het bestuur van de Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Rotterdam en omgeving.

inspectie:

de inspectie, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het onderwijstoezicht;

Scholengroep Penta;

de vestiging:

één van de onderwijsinstellingen die gezamenlijk de Scholengroep PENTA voor Voortgezet Onderwijs vormen;

de algemene directie:

de algemeen directeur en de directeur bedrijfsvoering;

de rector of de directeur van een vestiging:

de schoolleider die voor de vestiging de verantwoordelijkheid draagt;

schoolleiding:

alle leden van een vestiging die daar tot de schoolleiding zijn benoemd;

de examencommissie:

al degene die belast zijn met de organisatie en uitvoering van het schoolexamen en het centraal examen. Je kunt daarbij denken aan de examensecretaris(sen), de verantwoordelijke teamleiders/afdelingsleiders, de roostermaker, een medewerker van de administratie en een directielid;

de examensecretaris: degene die belast is met de organisatie op school van schoolexamen en centraal examen en voert als rechterhand van de rector/directeur taken uit die liggen op het vlak van de uitvoering. De examensecretaris wordt aangewezen door de rector/directeur van de vestiging.

de examinerator:

degene die belast is met het afnemen van het examen;

1^e corrector: de docent die het examenwerk van de leerlingen als eerste nakijkt.

2^e corrector de door DUO aangewezen examinerator die het werk voor de tweede maal nakijkt.

de gecommiteerde:

degene die in de zin van de Wet op het Voortgezet Onderwijs belast is met het toezicht op het eindexamen of een deel daarvan;

de Commissie van Beroep,

De Commissie van Beroep is benoemd door de Raad van Bestuur en bestaat, naast een onafhankelijk voorzitter, uit 4 leden en 4 plaatsvervangende leden

de kandidaat:

de leerling die tot het deelnemen aan het eindexamen is toegelaten.

de schoolsoort:

de opleiding, havo en vwo;

het eindexamen:

het examen in de zin van de Wet op het Voortgezet Onderwijs, onderverdeeld in:

- *het schoolexamen (SE):*

het door de school bepaalde deel van het eindexamen;

- *het centraal examen (CE):*

het door de overheid bepaalde deel van het eindexamen;

de examenstof:

de aan de kandidaat te stellen eisen;

de examentoets:

een gezamenlijke of individuele toetsing over de examenstof;

de examenperiode:

de onderdelen van het examen die in een van de daarbij betrokken leerjaren of gedeelten daarvan getoetst worden;

herkansing:

het opnieuw deelnemen aan een toetsing;

uitgestelde toetsing:

het op een later tijdstip alsnog deelnemen aan een toetsing;

Artikel 4 Toelating

4.1. Het bevoegd gezag stelt een leerling die tot het onderwijs aan een vestiging is toegelaten in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen aan die vestiging af te leggen.

4.2. Een kandidaat kan slechts toegelaten worden tot het centraal examen indien hij het gehele schoolexamen heeft afgerond, waaraan deelname verplicht is. Eventuele handelingsdelen dienen door de docent met voldoende beoordeeld te zijn.

4.3 Het bevoegd gezag kan een leerling die tot het onderwijs aan een vestiging is toegelaten in de gelegenheid stellen ter afsluiting van de opleiding een (deel van het) eindexamen aan één van de overige vestigingen af te leggen.

Artikel 5 Afname van het eindexamen

5.1. De rector/directeur van de vestiging en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen aan de vestiging af.

5.2. De examensecretaris is belast met de organisatie op school van het schoolexamen en centraal examen en voert taken uit die liggen op het vlak van de uitvoering. De rector/directeur van de vestiging wijst een (of meerdere) examensecretaris(sen) op de vestiging aan.

Artikel 6 Indeling eindexamen en soorten toetsing

6.1. Het eindexamen bestaat voor ieder vak uit een schoolexamen en, voor zover dat door de overheid is bepaald, tevens uit een rekentoets (alleen bij havo indien geen wiskunde in profiel) en een centraal examen.

6.2. Bij het schoolexamen en centraal examen kan gebruik worden gemaakt van de volgende soorten toetsing:

- a. toetsen met gesloten en/of open vragen (ET):
schriftelijke, mondelinge of via de computer af te nemen toetsen op een door de school te bepalen tijdstip en plaats. Toetsing op afstand is mogelijk door middel van een computer of ander device en het verstrekken van een te maken toets waarbij van tevoren voorschriften zijn vastgesteld en meegedeeld aan de kandidaat.
- b. praktische opdrachten (PO):
een opdracht door de kandidaat te verrichten en/of te tonen op een door de school te bepalen wijze, tijdstip en plaats.
- c. het profielwerkstuk (PWS):
een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel. Het profielwerkstuk wordt ingeleverd op een door de school te bepalen wijze, tijdstip en plaats.
- d. het handelingsdeel (HE):
door de school te bepalen activiteiten op basis van het examenprogramma. Voor de uitvoering daarvan kan de school eisen stellen.

6.3. Met betrekking tot de deelname aan de bovengenoemde toetsing bij het schoolexamen kunnen in het Programma van Toetsing en Afsluiting voorwaarden en eisen worden gesteld ten aanzien van de uitvoering (o.a. informatieverstrekking, inlevering).

6.4 Indien een leerling met een geldige reden afwezig is of niet kan voldoen aan het tijdig afronden van (een deel van) het PTA dan neemt deze z.s.m. contact op met de verantwoordelijke team/afdelingsleider en/of secretaris van het examen van de vestiging.

6.5 Het inleveren van werk, behorend bij een praktische opdracht of vakken die niet afgesloten worden met een cijfer, dient te gebeuren op of voor de betreffende deadline. Zie hiervoor het PTA.

6.6. Het niet, niet-tijdig of onvolledig voldoen aan de in artikel 6 lid 3 genoemde voorwaarden kan gelijk worden gesteld aan de in artikel 7 bedoelde onregelmatigheden.

Artikel 7 Onregelmatigheden (artikel 5 Eindexamenbesluit)

7.1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de rector/directeur van de vestiging maatregelen nemen.

7.2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:

- a. het toekennen van het cijfer 1,0 voor een toets (waaronder ook begrepen een praktische opdracht) van het schoolexamen of het centraal examen.
- b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer onderdelen van het schoolexamen of het centraal examen.
- c. het ongeldig verklaren van een of meer onderdelen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen.
- d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector/directeur van de vestiging aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen, dan legt de kandidaat dat examen af in het volgend tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van de staatsexamencommissie.

7.3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, treedt de rector/directeur van de vestiging in contact met de algemeen directeur van de school en hoort de rector/directeur van de vestiging de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De rector/ directeur van de vestiging deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in het vierde lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de algemeen directeur van de school, de inspectie en de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat, indien deze minderjarig is.

7.4.1. Commissie van beroep

Wanneer een leerling het niet eens is met een besluit zoals bedoeld in artikel 7.3 onregelmatigheden kan deze leerling een beroep aantekenen.

- Dit beroep moet worden aangetekend binnen 5 schooldagen nadat het besluit ter kennis van de leerling is gebracht, bij de commissie van beroep.

Wanneer een leerling het niet eens is met de gang van zaken rondom examens op de school, dan geldt de volgende procedure:

- De leerling gaat eerst het gesprek aan met de docent van het betreffende vak.
- Eventueel gaat de leerling naar de afdelingsleider / de onderwijscoördinator / de mentor, als hij met de docent niet tot een oplossing kan komen.
- Eventueel gaat de leerling naar de rector/directeur als er met de afdelingsleider / de onderwijscoördinator / de mentor en de docent niet tot een oplossing gekomen kan worden.
- Tot slot kan de leerling zich wenden tot de Commissie van Beroep, tenminste binnen 5 schooldagen nadat het gesprek met de schoolleiding is geweest.

De Commissie van Beroep is te bereiken via CVO

- Per e-mail aan bestuur@cvo.nl, ter attentie van de Commissie van Beroep (examenzaken)
- Per post op het postadres: CVO, ter attentie van de Commissie van Beroep (examenzaken), postbus 2152, 3000 CD Rotterdam

De Commissie van Beroep is benoemd door de Raad van Bestuur en bestaat, naast een onafhankelijke voorzitter uit 4 leden en 4 plaatsvervangende leden.

- De (plaatsvervangende leden) worden benoemd uit de volgende geledingen:
 - i. algemene directies van de scholengroepen
 - ii. schooldirecties van de scholen
 - iii. examensecretarissen cq (examen-)docenten van de scholen
 - iv. ouders
- Medewerkers van de school waar het beroep speelt maken geen deel uit van de Commissie van Beroep.

De bevoegdheden en de werkwijze van de Commissie van Beroep zijn opgenomen in het Reglement voor de Commissie van Beroep CVO (zie www.cvo.nl).

7.4.2 De vestigingen van de Scholengroep Penta hebben elk een examencommissie die is vastgesteld door de rector/directeur. Deze commissies zijn verantwoordelijk voor het opstellen van een voorstel voor dit reglement en het PTA, het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van de schoolexamens, het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen.

7.5. Bij de toepassing van artikel 7.3 kan de algemeen directeur van de school een ander lid van de algemene directie hebben gemandateerd, en kan de rector of directeur van een vestiging een ander lid van de schoolleiding en/of aangewezen functionaris hebben gemandateerd.

Artikel 8 Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij het afnemen van het eindexamen en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij het afnemen van het eindexamen de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 9 Examenprogramma

9.1. De Minister stelt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken en andere programmaonderdelen die onderdeel zijn van het eindexamen, voor elk van de onderwijssoorten examenprogramma's vast.

9.2. Het bevoegd gezag stelt voor de door het bevoegd gezag vast te stellen vakken en andere programmaonderdelen die onderdeel zijn van het eindexamen, de examenprogramma's vast.

9.3. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks voor 1 oktober het programma van toetsing en afsluiting vast. Dit omvat de algemene regels voor het schoolexamen en het centraal examen voor de vestigingen van de Scholengroep Penta en de nadere uitwerking en regelgeving van het schoolexamen. Voor 1 oktober ontvangen de kandidaten de betreffende stukken.

9.4 Het bevoegd gezag behoudt zich het recht voor 'maatwerk' te kunnen betrachten, indien er sprake is van een bijzondere situatie. Bij het opstellen van maatwerk worden de eindtermen, zoals staan beschreven in de syllabus van het SLO, als leidraad voor het maatwerkprogramma gebruikt.

Artikel 10 Keuze van eindexamenvakken en programma

10.1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van de voorschriften van het Eindexamenreglement, in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag, al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van één of meer andere scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden. Deze keuze wordt vóór een door de school te bepalen datum gemaakt.

10.2. De kandidaten kunnen, voor zover het bevoegd gezag hen dat toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen.

Artikel 11 Schoolexamen

11.1. Het schoolexamen (SE) bestaat uit de volgende onderdelen:

- a. examen toetsen (ET).
- b. praktische opdrachten (PO).
- c. het profielwerkstuk (PWS).
- d. het handelingsdeel (HE).

De toetsen kunnen op allerlei verschillende manieren worden afgenomen (b.v. schriftelijk, mondeling en via de computer). In het programma van toetsing en afsluiting (PTA) wordt de toetsvorm beschreven.

De data van de schoolexamenweken zijn (uitloop naar achteren toegestaan):

SE-week I	Woensdag 2 november 2022 tot en met woensdag 9 november 2022	4H, 5H, 4M
SE-week II	woensdag 18 januari 2023 tot en met woensdag 25 januari 2023	4H, 5H, 4M
SE-week III	dinsdag 21 maart t/m dinsdag 28 maart 2023	5H, 4M
SE-week III	woensdag 12 april tot en met woensdag 19 april	4H
SE-week IV	woensdag 7 juni tot en met woensdag 14 juni	4H

11.2. Het bevoegd gezag stelt de nadere uitwerking en regeling van het schoolexamen vast. Hierin staan, naast de algemene regels voor de organisatie van het schoolexamen, per schoolsoort de regeling van de onderdelen van het examenprogramma die op het schoolexamen worden getoetst, de

verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.

11.3. Voor een vak waarin geen centraal examen afgelegd wordt, bepaalt het bevoegd gezag het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt en het tijdstip waarop het schoolexamen wordt afgesloten.

11.4. Het schoolexamen in een vak, waarvoor de kandidaten tevens centraal examen afleggen, wordt tenminste één week voor de aanvang van het centraal examen afgesloten.

11.5. Minstens één week voor de aanvang van het centraal examen deelt de rector/directeur van de vestiging de kandidaten schriftelijk mede welke cijfers zij hebben behaald voor het schoolexamen in de vakken waarin zij tevens centraal examen zullen afleggen.

11.6.1. Het schoolexamencijfer van de vakken wordt per periode met behulp van de formule uit het PTA uitgedrukt in een cijfer uit de schaal van cijfers van 1 tot en met 10 afgerond op één decimaal. Decimalen achter de komma van 44 of lager worden afgerond op "4" en van 45 of hoger op "5". Voorbeeld: 6.44 wordt afgerond op 6.4 en 6.45 wordt afgerond op 6.5.

11.6.2. Voor een vak dat wordt afgesloten met alleen een schoolexamen wordt dit cijfer op een geheel cijfer afgerond. Decimalen achter de komma van 44 of lager worden afgerond op "4" en van 45 of hoger op "5". Voorbeeld: 6.44 wordt afgerond op 6 en 6.45 wordt afgerond op 7.

11.7. Voor het vak lichamelijke opvoeding wordt geen cijfer toegekend. De uitvoering van de opdrachten hiervoor worden voldoende bevonden, indien zij naar het oordeel van de examinerator naar behoren zijn verricht.

11.8. Tegen de beoordeling van de onderdelen van het schoolexamen kan bezwaar worden gemaakt bij de Commissie van Beroep Examens tot uiterlijk 5 werkdagen na het uitreiken van het schriftelijk cijferoverzicht. Daarna zijn de cijfers definitief. Daarna zijn de cijfers definitief. Het beroep kan worden gestuurd naar de eindexamensecretaris: j.vanriet@penta.nl of de afdelingsleider: h.debruijne@penta.nl

Artikel 12 Herkansing en uitgestelde toetsing

12.1.1: De kandidaat krijgt per toetsperiode de mogelijkheid om één SE-toets te herkansen. Alle schoolexametoetsen komen in aanmerking voor herkansing, tenzij anders aangegeven in het PTA voor het betreffende vak. De herkansing wordt kort na de toetsweek gehouden.

12.1.2. Praktische opdrachten (PO's) zijn uitgesloten van de herkansingsmogelijkheden, tenzij in het vak-PTA anders is bepaald.

12.1.3 Kandidaten dienen zich vóór een door de rector te bepalen dag en tijdstip op te geven voor een herkansing. De opgave geschiedt digitaal.

12.2. Bij een gemaakte herkansing geldt het hoogste behaalde cijfer als definitief resultaat.

12.3. Indien een kandidaat dan wel door ziekte of ten gevolge van een bijzondere, van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest aan een toets deel te nemen (blijkens een [schriftelijke] verklaring van de ouders/verzorgers) of voor het niet deelnemen van de rector/directeur van de vestiging toestemming heeft gekregen, kan deze op een door de rector/directeur van de vestiging te bepalen tijd alsnog aan een uitgestelde toetsing (inhaaltoets) deelnemen. Een uitgestelde toets kan niet worden herkanst. Wel behoudt de kandidaat het recht op een herkansing voor een SE-toets van een ander vak uit diezelfde periode.

12.4. Wanneer een kandidaat een herkansing mist, dan is er sprake van een onregelmatigheid.

12.5. Indien een kandidaat anders dan op het in het vorige lid van dit artikel beschreven voorwaarden verzuimt bij toetsing, wordt hij geacht aan de toetsing te hebben deelgenomen, waarbij het resultaat wordt bepaald op het cijfer 1,0.

12.6. De rector/directeur van de vestiging behoudt het recht om in bijzondere gevallen af te wijken van

de herkansingsregeling (zie artikel 18.1).

Artikel 13 Centraal Examen

Ten aanzien van het centraal examen worden de regels bepaald door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen. Deze houden het volgende in:

13.1. Tijdvakken

Het centraal examen kent drie tijdvakken: het eerste, het tweede en het derde tijdvak. Het derde tijdvak is een examen op locatie, dat niet aan de school wordt afgenomen.

13.1.1 De school kan besluiten om het centraal examen voor een vak in de voorexamenklas aan te bieden. Hiervoor is de regeling uit artikel 37a van het Eindexamenbesluit van toepassing:

Artikel 37a. Centraal examen in een eerder leerjaar

- In afwijking van artikel 37, tweede lid, kan het bevoegd gezag een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
- Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten vóór aanvang van het eerste tijdvak in dat leerjaar.
- Artikel 49, vierde lid, en artikel 50, vijfde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.
- Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor examens.
- Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

13.2. Organisatie

Het centraal examen wordt afgenomen conform de bepalingen van het door de minister opgestelde Eindexamenbesluit. De regels waaraan degenen die belast zijn met het toezicht bij het examen zich moeten houden, staan vermeld in een regeling, die in elke examenzaal op elke vestiging aanwezig is.

13.2.1 Verhinderung/ziekte/te laat komen bij schoolexamens/Centraal examens

Indien een leerling niet kan deelnemen aan (een onderdeel) van het school of Centraal Examen dan dient dit vooraf gemeld te worden door zijn wettelijke vertegenwoordigers. Deze nemen contact op met de verantwoordelijke afdelingsleider van de vestiging. Deze stelt de rector op de hoogte en bepaalt of er sprake is van een geldige reden.

13.2.2 Een leerling die te laat op een onderdeel van het schoolexamen of centraal examen verschijnt wordt binnen 30 minuten na aanvang alsnog toegelaten mits nog geen andere leerlingen de examenzaal verlaten hebben. De tijd die reeds verstreken is, mag niet worden ingehaald. Bij kijk- en luistertoetsen wordt de leerling na aanvang niet meer toegelaten.

13.2.3 Overtreding van de regels m.b.t. het gebruik van hulpmiddelen staat gelijk aan een onregelmatigheid zoals bedoeld in artikel 7.

13.2.4 Werk waaraan een leerling is begonnen, wordt beschouwd als gemaakt werk. Eenmaal gemaakt werk, behoudt zijn geldigheid.

13.2.5 Elke vestiging zal tijdig de leerlingen op de hoogte stellen van de regels omtrent de afname van examens. Enkele algemene regels zijn:

- a. er dient geschreven te worden met een blauw of zwart schrijvende pen, tenzij bij opdrachten anders is aangegeven.
- b. eventueel kladpapier mag de examenzaal niet verlaten tot nader orde van de surveillanten.
- c. het meenemen van audiovisuele apparaten, waaronder telefoons naar de examenzaal is niet toegestaan.
- d. het is niet toegestaan om tijdens de examens een smartwatch te dragen.
- e. vertrek uit de examenzaal mag alleen op aanwijzing van de surveillanten en in ieder geval niet de eerste 30 minuten en laatste 15 minuten.
- f. instructies van de surveillant dienen te allen tijde te worden opgevolgd.

13.2.6 Alle gevallen van overmacht staan ter beoordeling aan de rector/directeur.

13.3. Cijferbepaling

De examinerator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg de scores voor het centraal examen vast; zij zijn daarbij gehouden aan de vanwege de Minister vastgestelde beoordelingsnormen, regels voor bepaling van de scores en regels voor de omzetting van scores in cijfers te volgen.

13.4. Eindcijfer eindexamen

13.4.1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.

13.4.2. De examinerator bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het, indien de cijfers achter de komma 49 of minder zijn, naar beneden afgerond en indien deze 50 of meer zijn, naar boven afgerond.

13.4.3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

13.5. Vaststelling uitslag

13.5.1. De rector/directeur van de vestiging, de afdelingsleider en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van artikel 13.6.

13.5.2. Als een kandidaat in meer vakken onderwijs heeft gevolgd dan strikt noodzakelijk voor het slagen, kan de rector/directeur van de vestiging en de secretaris van het eindexamen één of meer eindcijfers van de vakken niet betrekken bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen passend in één van de profielen.

13.5.3 Officiële uitslagen van (delen) van het Centraal Examen worden niet eerder aan de kandidaten bekend gemaakt, dan dat de officiële normering bekend is geworden.

13.6. Uitslagregels

13.6.1. De kandidaat die eindexamen havo heeft afgelegd, is geslaagd:

- voor alle vakken op het centraal examen gemiddeld een voldoende heeft gehaald (5,5).
- niet meer dan één 5 heeft voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde.

en als verder:

- al de eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
- er één 5 behaald is en alle andere eindcijfers 6 of hoger zijn;
- er één 4 behaald is en alle andere eindcijfers 6 of hoger zijn. En het gemiddelde van al de eindcijfers ten minste 6,0 is;
- als er 2 keer een 5 behaald is, of één 5 en één 4, en alle andere eindcijfers 6 of hoger zijn. En het gemiddelde van alle eindcijfers ten minste 6,0 is;
- geen eindcijfer lager is dan een 4.
- het vak lichamelijke opvoeding 'voldoende' of 'goed' is.

13.6.2.1. Bij de uitslagbepaling volgens lid 13.6.1. wordt het gemiddelde van de eindcijfers van de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van het combinatievak; maatschappijleer, CKV, levensbeschouwing en het profielwerkstuk.

In de slaag/zakregeling is bepaald dat geen van de eindcijfers van de onderdelen van het combinatiecijfer lager mag zijn dan 4.

13.6.2.2. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) rekenkundig gemiddeld. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

13.6.3 *Judicium cum laude*

13.6.3. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning op het diploma van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 berekend op basis van de eindcijfers voor:

- de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, de vakken van het profieldeel, het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld en het combinatiecijfer met de afzonderlijke onderdelen niet lager dan een 4.

b. ten minste het eindcijfer 6 (havo) / 7 (vwo) of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling.

13.6.4. De kandidaat die eindexamen dan wel deeleindexamen heeft afgelegd en die niet voldoet aan de voorwaarden, genoemd in het eerste lid, is afgewezen behoudens de mogelijkheid tot herkansing, bedoeld in artikel 13.7.

Zodra de uitslag ingevolge lid 13.6.1 is vastgesteld, maakt de rector/directeur van de school deze tezamen met de eindcijfers schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 13.7. bepaalde. De in de eerste volzin bedoelde uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 13.7.1. geen toepassing vindt.

13.7. *Herkansing centraal examen*

13.7.1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds centraal examen heeft afgelegd, nadat de uitslag volgens artikel 13.6.1. is vastgesteld, het recht in het tweede tijdvak of, indien artikel 45, eerste lid, van het Eindexamenbesluit van toepassing is (verhindering centraal examen), in het derde tijdvak, opnieuw, dan wel alsnog, deel te nemen aan het centraal examen.

13.7.2. De kandidaat stelt de rector/directeur van de vestiging, voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip, schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.

13.7.3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.

13.7.4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 13.6.1. en wordt deze mondeling dan wel schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

13.8. *Diploma en cijferlijst*

13.8.1. De rector/directeur van de vestiging reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een cijferlijst uit waarop, voor zover van toepassing, zijn vermeld:

- de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
- het vak, het profiel en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk en de beoordeling
- de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding,
- de eindcijfers voor de examenvakken
- de uitslag van het eindexamen

13.8.2. De rector/directeur van de vestiging reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop alle vakken zijn vermeld die bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken. Duplicaten van diploma's worden niet verstrekt.

13.8.3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen, worden de eindcijfers van de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft.

13.8.4.

De diploma's en de cijferlijsten worden ondertekend door:

de secretaris van het examen en namens de algemeen directeur van de school de rector/directeur van de vestiging.

13.9 Certificaten

13.9.1. De rector/directeur van de vestiging reikt aan de definitief voor het eindexamen afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van zijn laatst afgelegde eindexamen een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit.

13.9.2 Het certificaat vermeldt in ieder geval:

- het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald;
- het voor dat vak of die vakken behaalde eindcijfer;
- de cijfers behaald voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen daarin;
- de soort van school waaraan het examen heeft plaatsgevonden;
- de datum waarop de uitslag van het examen is vastgesteld.

13.9.3. Houdbaarheid reeds afgelegde schoolexamens. De vestingen van Scholengroep Penta behouden zich het recht om (delen van) het schoolexamendossier mee te nemen naar het volgende jaar indien een leerling doubleert. Dit zal mede op basis van de inhoud van de onderdelen worden besproken met de betreffende leerling en (een afgevaardigde van) het bevoegd gezag.

Artikel 14 Afwijking wijze van examineren (op basis van artikel 55 Eindexamenbesluit)

14.1. De rector/directeur van de vestiging kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de rector/directeur van de vestiging, eventueel in overleg met het CvTE, de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

14.2. Tenzij er sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:

- er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
- de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval ka bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten,
- een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de hiervoor genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring. In bovenstaande gevallen dient de inspectie te worden geïnformeerd.

14.3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens het Eindexamenbesluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:

- het vak Nederlandse taal en letterkunde;
- enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.

14.4. De in lid 14.3 bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.

14.5. Van elke afwijkende vorm van examinering wordt melding gedaan bij de inspectie.

Artikel 15 Bewaren examenwerk

Het werk van het centraal examen der kandidaten en de lijsten, bedoeld in artikel 56 van het Eindexamenbesluit, worden gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de rector/directeur van de vestiging, ter inzage voor belanghebbenden. Het werk van het schoolexamen der kandidaten wordt 3 maanden bewaard, vanaf het moment waarop de cijfers van de onderdelen van het schoolexamen definitief zijn geworden.

Dit is met in achtneming van artikel 11.8 te rekenen vanaf 10 werkdagen nadat het schriftelijk cijferoverzicht (rapport) aan de leerling is uitgereikt. Het PWS wordt 3 maanden na de examenuitslag vernietigd. Een week voor deze datum kan het werkstuk worden opgehaald.

Artikel 16 Inzage en bespreking schoolexamens

Bij een bespreking van een gemaakt schoolexamen licht de docent, op verzoek van de leerling, toe waarom een bepaald antwoord uit het correctiemodel als juist moet worden beschouwd en waarom eventuele andere antwoorden onjuist of minder juist zijn. De normering van het gemaakte schoolexamen is geen onderwerp van gesprek.

Bij een inzage in een gemaakt schoolexamen, krijgt de leerling de gelegenheid om zijn antwoorden te vergelijken met de antwoorden uit het correctiemodel. Er wordt geen toelichting gegeven op de door de leerling gegeven antwoorden of de antwoorden uit het correctiemodel, noch op de beoordeling van het gemaakte schoolexamen.

De inzage en de bespreking van een schriftelijk schoolexamen vinden plaats binnen tien lesdagen na de datum waarop het schoolexamen is afgenomen. Dit gebeurt in de meeste gevallen in de les en kan op onderdelen van het schriftelijk schoolexamen, op verzoek, ook individueel. Inzage en bespreking van herkansingen van schoolexamenvakken vinden plaats vanaf de dag van afname.

De inzage en bespreking hebben betrekking op de opgave(n), het correctiemodel en het gemaakte schoolexamenwerk. De vakdocent bepaalt of de inzage en de bespreking van het schoolexamenwerk individueel of in groepsverband plaatsvinden. In het geval een schoolexamen mondeling wordt afgenomen, bepaalt de vakdocent eveneens of de bespreking van het mondelinge examen individueel of in groepsverband plaatsvindt.

Artikel 17 Inzage examenwerk

Het door de examenkandidaat gemaakte examenwerk wordt met de grootste zorgvuldigheid nagekeken door de examinerator en de daarvoor aangewezen tweede corrector (vakdocent van een aangewezen school). Nadat de tweede corrector het werk heeft nagekeken, wordt de beoordeling van de afzonderlijke vragen en het aantal toegekende punten per vraag in het overleg tussen examinerator en tweede corrector vastgesteld. Daarmee is het totaal aantal punten vastgesteld. De correcte beoordeling is dus gewaarborgd door het inschakelen van de tweede corrector.

Een examenkandidaat heeft het recht om het gemaakte examenwerk in te zien. Hij/zij mag zich laten begeleiden door een ouder/verzorger. De beoordeling en het cijfer staan dan niet meer ter discussie. De score en het cijfer zijn immers vastgesteld door de examinerator en de tweede corrector, en kunnen niet zonder meer gewijzigd worden.

Een gemaakt eindexamen kan tot zes maanden na het vaststellen van de uitslag van het examen worden ingezien. Voor deze inzage gelden de volgende procedureregels.

1. De inzagemogelijkheid is voorbehouden aan de eindexamenkandidaat. Deze dient een verzoek in bij de schoolleiding om het werk in te zien.
2. In overleg wordt een afspraak gemaakt om het werk te komen inzien.
3. De kandidaat mag zich laten vergezellen door een ouder of wettelijke vertegenwoordiger.
4. Bij inzage van het examen zijn namens Scholengroep Penta een lid van de schoolleiding en een docent van het desbetreffende vak aanwezig. Het lid van de schoolleiding zal er op toezien dat er geen aanpassingen in het examen wordt aangebracht. Indien de vakgroep uit slechts één persoon bestaat, is het de betreffende docent en iemand van de schoolleiding.
5. Tijdens de inzage wordt gebruikt gemaakt van een gewaarmerkte kopie van het originele examenwerk.
6. De inzagemogelijkheid is nadrukkelijk niet bedoeld voor discussie over het aantal toegekende punten of het behaalde cijfer.
7. Indien de kandidaat de inzage doet ter voorbereiding op het tweede tijdvak, dan is er de mogelijkheid om aan de 1^e corrector vragen te stellen over de inhoud van het examen. Als dit niet het geval is dan is er, in beginsel, geen ruimte voor vragen.
8. Tijdens de inzage mag de kandidaat aantekeningen maken op papier. Kopieën of foto's van het examenwerk worden niet verstrekt/mogen niet worden gemaakt.

Als de kandidaat aannemelijk kan maken dat er een aanwijsbare fout bij de correctie is gemaakt, wordt er op de volgende manier gehandeld.

1. De kandidaat zet zijn argumenten over vernomen fouten op papier
2. Op verzoek van de rector/directeur kijkt de 1^e corrector op grond van deze argumenten, of naar zijn mening een aanpassing van de score aan de orde is.
3. De 1^e corrector neemt contact op met de 2^e corrector, geeft aan welke argumenten de leerling heeft en waarom deze wel of geen reden vindt voor aanpassing van de score. Op basis van een zorgvuldige voorbereiding voeren de correctoren hierover gemotiveerd overleg. De uitkomst van dit contact wordt schriftelijk vastgelegd (kan per mailbericht) en wordt gedeeld met de rector/directeur.

4. Indien er overeenstemming is dan zal de score worden aanpast (nadat de inspectie hier toestemming voor heeft gegeven). Indien er geen overeenstemming is dan zal de score niet worden aangepast.
5. In beide gevallen genoemd bij 3 en 4, zal de rector/directeur de leerling op de hoogte stellen.

Een kandidaat kan op basis van inzage van het door hem/haar gemaakte centraal examenwerk **geen** bezwaar maken bij de Commissie van Beroep tegen de beoordeling van het werk van het centraal examen. Een kandidaat kan wel naar de rechter stappen.

Artikel 18 Gevallen waarin het reglement niet voorziet

18.1. In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de rector/directeur van de school (hardheidsclausule).

18.2. Indien toepassing van dit reglement leidt tot kennelijke onbillijkheden voor de kandidaat, dan is de rector/directeur van de school binnen de bepalingen van het Eindexamenbesluit bevoegd van de bepalingen van het reglement af te wijken.

18.3. Kandidaten die op de in het eerste lid genoemde hardheidsclausule een beroep willen doen, richten hiertoe een beargumenteerd schriftelijk verzoek tot de rector/directeur van de school. Deze neemt daarop zo spoedig mogelijk een besluit en deelt dit mede aan de betrokkenen.

Artikel 19 Geldigheid en invoering

19.1. De bepalingen van dit reglement gelden met ingang van 1 augustus 2022 ten aanzien van de kandidaten die deelnemen aan het examen havo.

Artikel 20 Wijziging

20.1. Deze regeling kan worden gewijzigd door het bevoegd gezag op voorstel van de algemeen directeur van de school.

20.2. Wijzigingen in de bepalingen van het Eindexamenbesluit leiden waar vereist tot wijziging van deze regeling.